

## Kleine Sallo ontsnapt onder de rokken van een non aan het concentratiekamp

Sallo van Gelder uit Aalten staat in augustus 1943 als 6-jarig joods jochie op een bomvol Centraal Station in Amsterdam. Nog even en hij moet met heel veel andere joodse kinderen in een trein naar Kamp Westerbork stappen. Dan ziet hij een jonge, vriendelijke non die hem wenkt. Ze verbergt Sallo even onder haar mantel en loopt wat later ongehinderd met hem weg. De jonge

Achterhoeker is gered door een verklede verzetsvrouw en zal de oorlog overleven. Van Gelder heeft zijn bijzondere levensverhaal nu samen met oud-onderwijzer Henk Vis op papier gezet.

### Sallo gered in plaats van ander kind

Verzetsvrouw Sietske is eigenlijk op zoek naar een ander kind, maar kan dat niet vinden. Ze ontfermt zich nu over het jongetje met het donkere haar en peutert snel de gele Davidster van zijn jasje. Ze hebben geluk, de Duitse soldaten lijken hen niet op te merken en ze stappen in een trein richting veiligheid in plaats van de trein die het kind naar de kampen zou hebben vervoerd.



Sallo van Gelder in 2016

### Terug naar het gezin in de Achterhoek

Kleine Sallo gaat terug naar Arnhem en van daaruit naar een onderduikadres in Barlo bij Aalten. Vader en moeder Van Gelder en oudere broer David zitten op een andere boerderij ondergedoken waar geen plaats is voor een vierde

persoon. Als het in Barlo te gevaarlijk wordt gaat de jongen toch naar het adres waar ouders en broer zitten, die hem natuurlijk met open armen ontvangen.

Met zijn allen slapen ze in één bed tot aan de Bevrijding [...]. Moeder Van Gelder is zo getraumatiseerd dat ze pas na een week de boerderij durft te verlaten en om te gaan kijken of ze wel echt bevrijd zijn.

### Schaamte vanwege het overleven

De familie pakt het 'gewone leven' weer op en zal nooit meer over de oorlogsperiode praten [...]. Sallo meent dat dat te maken heeft met schaamtegevoelens, omdat de complete familie heeft overleefd terwijl miljoenen joodse mensen in de kampen en op andere plekken zijn vermoord.

Neef Arnold van Gelder is er daar één van, hij komt tien dagen voor zijn 20e verjaardag om in concentratiekamp Mauthausen in Oostenrijk. De schaamte kent Van Gelder nu niet meer, als laatste lid van de joodse gemeenschap in

Aalten voelt hij de noodzaak om zijn levensverhaal met zoveel mogelijk mensen te delen en tegelijkertijd alle mensen die zijn familie hebben geholpen te eren. In het boek staan twee lijsten, één met alle joodse Aaltenaren die zijn omgebracht en één met alle andere oorlogsslachtoffers uit het Achterhoekse dorp.



Sietske Anna Klazina Hoekstra

## De reddende engel gevonden

Natuurlijk probeert Sallo van Gelder de non terug te vinden die hem op het station in Amsterdam onder haar mantel verstopte. Dat blijkt een lastige opdracht, pas 40 jaar later vindt hij haar [..]. [Sietske Anna Klaziena Hoekstra](#) blijkt in de oorlog 10 joodse kinderen te hebben gered [..]. Van Gelder zorgt ervoor dat de vrouw in 1991 een Yad Vashem-onderscheiding krijgt en houdt zijn verdere leven contact met haar. Sallo van Gelder is als rondleider verbonden aan de [synagoge in Aalten](#).

Het boek '*Sallo's ontsnapping*' is verkrijgbaar bij boekhandel Kramer in Winterswijk en daarna ook in het Nationaal Onderduikmuseum in Aalten, dat ook het verhaal van Sallo vertelt in het museum.